

**VAGGERYDS
KOMMUN**

STRATEGISK PLAN OCH BUDGET 2025

MED PLAN 2026-2027

Kommunfullmäktige 2024-10-28 § 108

Diariernr: KS 2024/026

Innehåll

Kommunfullmäktiges beslut 2024-10-28	3
Resultat-, balans- och kassaflödesbudget	3
Driftbudget	4
Investering och exploateringsbudget 2025 med plan 2026-2027	5
Kommunalråden har ordet	7
Här ger vi plats för att göra skillnad	10
Styrning ledning uppföljning	10
Den kommunala koncernen	12
Planeringsförutsättningar	14
Vision, mål och politiska strategier	20
Övergripande lokala mål för hållbar utveckling	21
Mål 1 Hållbar samhällsutveckling	21
Mål 2 Näringsliv utbildning sysselsättning	22
Mål 3 Folkhälsa kultur och fritid	23
Mål 4 Attraktivitet tillgänglighet demokrati och trygghet	24
Mål för organisationens resurser	25
Finansiella mål	25
Arbetsgivarmål	26
Mål för egna miljöarbetet	26

Kommunfullmäktiges beslut 2024-10-28

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige anta:

1. Budget för år 2025 med plan 2026-2027 för Vaggeryds kommun. Dokumentet innehåller övergripande lokala mål för hållbar utveckling och politiska strategier och mätetal, mål för organisationens resurser så som finansiella mål, arbetsgivarpolitiska mål och mål för egna miljöarbetet.

Resultat-, balans- och kassaflödesbudget

2. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta resultat-, balans- och kassaflödesbudget för åren 2025-2027 enligt nedan specifikation.

Resultatbudget, mnkr	2025	2026	2027
Verksamhetens intäkter	171,0	171,0	174,0
Verksamhetens kostnader	-1 179,8	-1 202,5	-1 249,4
Avskrivningar	-63,1	-69,9	-72,4
Verksamhetens nettokostnader	-1 071,9	-1 101,4	-1 147,8
Skatteintäkter	832,0	860,0	894,0
Generella statsbidrag och utjämning	270,0	280,0	291,0
Resultat före finansnetto	30,1	38,6	37,2
Finansiella intäkter	6,3	6,3	6,3
Finansiella kostnader	-13,8	-13,7	-19,8
Resultat efter finansnetto	22,6	31,2	23,7

Balansbudget, mnkr	2025	2026	2027
Tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	1 486,3	1 614,8	1 740,6
Finansiella anläggningstillgångar	124,7	114,7	104,7
Omsättningstillgångar	247,7	250,2	261,3
Summa tillgångar	1 858,6	1 979,6	2 106,5
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	945,0	976,2	999,9
Avsättningar	175,3	175,3	175,3
Kortfristiga skulder	208,3	248,1	301,3
Långfristiga skulder	530,0	580,0	630,0
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 858,6	1 979,6	2 106,5

Finansbudget, mnkr	2025	2026	2027
Medel från verksamheten			
Budgerat resultat	22,6	31,2	23,7
Avskrivningar	63,1	69,9	72,4
Summa:	85,7	101,1	96,1
Använda medel			
Skattefinansierade investeringar	270,9	293,4	316,3
Taxefinansierade investeringar	35,1	10,8	34,5

Exploateringsverksamhet	-29,9	22,4	15,7
Summa:	276,1	326,5	366,4
Medel att anskaffa vid fullt utförande: (minus = negativt kassaflöde)	-190,4	-225,4	-270,3

* Beräkningen är utifrån investeringsbudget 2025 med plan 2026-2027 med 100 % utförande.

Driftbudget

3. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta driftsbudget för år 2025 om 1 079,0 miljoner kronor, 1 108,6 miljoner kronor för år 2026 och 1 161,1 miljoner kronor för år 2027 samt att driftbudgeten fastställs per nämnd enligt nedan fördelning:

(Ytterligare beskrivning finns i bilaga 2 Fördelning av budget 2025 per nämnd ”steg för steg”)

	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Förändring 2025 vs 2024	Förändring %
Valnämnd	325	325	325	325	0	0,0 %
Revisionsnämnd	908	908	908	908	0	0,0 %
Överförmyndare	1 415	1 415	1 415	1 415	0	0,0 %
Kommunstyrelsen	75 151	76 607	76 607	76 607	1 456	1,9 %
Försörjningsstöd	13 592	14 618	14 712	14 897	1 027	7,6 %
Räddningstjänst	16 362	16 913	16 913	16 913	551	3,4 %
Teknisk nämnd	48 153	49 610	50 390	51 170	1 457	3,0 %
Miljö- och byggnämnd	6 153	6 529	6 529	6 529	376	6,1 %
Barn och utbildningsnämnd	507 175	505 582	494 805	498 734	-1 593	-0,3 %
Kultur och fritidsnämnd	37 932	39 417	39 417	39 417	1 485	3,9 %
Socialnämnd	330 307	342 199	345 067	349 874	11 892	3,6 %
Central lönepott	11 361	21 996	49 345	77 596	10 635	
Finansförvaltning	192	2 908	12 151	26 724	2 716	
Nämndbudget	1 049 026	1 079 027	1 108 583	1 161 109	30 002	2,9 %

4. Budgeten för år 2025 fastställs utifrån nedan fördelning ”steg för steg”:

Budget 2025 ” steg för steg”	Belopp (tkr)
1. Aktuell budget 2024	1 049 026
2. Resursfördelningsmodeller	-5 923
3. Central lönepott 3,5 % inklusive helårseffekt av avtal 2024	26 475
4. Strukturförändringar hyror	3 249
5. Kapitaltjänst	-2 569
6. Ändring av budgetram	12 000
7. Rättelser	0
8. Finansiering (intäktskrav försäljning av exploaterings mark)	-3 231
Nämndernas ramar 2025	1 079 027
Skatter och generella statsbidrag (utjämning)	1 101 627
Resultat	22 600
Andel av skatter och generella statsbidrag	2,1 %

5. Ändring av budgetram fastställs enligt nedan tabell:

Ändring av budgetram bygger på nämndernas äskande. Tilldelad budget hanteras inom nämnd.

Feriepraktik/feriearbete hanteras från och med år 2025 inom respektive nämnds ram.

Verksamheten Sommarkul ska genomföras av Kultur och fritidsnämnd medel finns avsatta inom tilldelad ram för 2025.

Specificering av ändring av ram	Belopp (tkr)
Kommunstyrelsen	800
Räddningstjänst	400
Teknisk nämnd	500
Miljö- och byggnämnd	300
Barn och utbildningsnämnd	2 000
Kultur och fritidsnämnd	1 000
Socialnämnd	7 000
Summa	12 000

Investering och exploateringsbudget 2025 med plan 2026-2027.

6. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta investeringsbudget 2025 med plan 2026-2027 enligt nedan specifikation.

I tabellerna visas även utblick för åren 2028-2030, vilket pekar på en inriktning. Investeringsbeloppen dessa år är mer av uppskattnings karaktär och kan komma att förändras.

Kolumnen budget 2024 visar beslutad kompletterings budget investeringar 2024 som antogs av kommun fullmäktige 2024-06-17 KS2023/175. Beslut om kompletteringsbudget tas under våren. Enligt dokumentet riktlinjer för investeringsprocessen och lokalplanering antagen av KF 2020-08-31 §108 har nämnd rätt att ta med kvarstående investeringsbudget till nästkommande år.

Mer detaljerad specifikation av investeringsbudgeten finns i bilaga 1 Investering och exploateringsbudget 2025 med plan 2026-2027.

Vid investeringar så ska befintliga inventarier användas så långt det är möjligt. Både av miljöskäl och ekonomiska skäl.

Skattefinansierade investeringar

Investeringar per nämnd	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Utblick 2028	Utblick 2029	Utblick 2030
Kommunstyrelsen	9 186	6 750	4 200	4 200	4 200	4 200	4 200
Räddningstjänsten	5 650	2 700	2 760	4 300	3 950	4 100	8 000
Teknisk nämnd	138 487	249 615	275 550	292 900	281 950	275 000	163 150
Kultur och fritidsnämnden	8 153	6 845	7 325	9 320	5 520	6 220	6 220
Barn och utbildningsnämnden	4 620	2 995	2 075	4 075	4 075	4 075	4 075
Socialnämnden	8 307	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Miljö och byggnadsnämnden	500	500	0	0			
Summa	174 903	270 905	293 410	316 295	301 195	295 095	187 145

Affärsdrivande verksamhet (VA)

Affärsdrivande verksamhet (VA)	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Utblick 2028	Utblick 2029	Utblick 2030
Teknisk nämnd (VA-verksamheten)	31 900	35 050	10 750	34 500	33 900	21 700	18 000
Summa	31 900	35 050	10 750	34 500	33 900	21 700	18 000

Exploateringsverksamhet

Total exploateringsverksamhet	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Utblick 2028	Utblick 2029	Utblick 2030
Projekt Flera Exploatering	-28 300	-44 450	-9 650	-2 150	2 400	-950	-250
Logpoint	-48 750	-54 100	-16 000	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
Detaljplan Ålen Vaggeryd		1 200	0	0	0	0	0
Östra Strand	25 500	-500	-7 000	-6 200	-7 200	-6 000	-4 000
Elektrifiering kombiterminal Båråmo			18 000	7 000	0	0	0
KS ospecificerat - Markinköp och tomtförsäljning	25 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Bratteborg 2:6 52 hektar, (Norr om travbanan)		0	0	0	0	0	0
Yggen		25 000	0	0	0	0	0
Trolleberget, Skillingaryd		0	0	0	0	0	0
Östra Torget Skänkelund		6 000	2 000	0	0	0	0
Projekt - Hok 2:110 förskola (anläggningstillgångar)	1 800	2 000	0	0	0	0	0
Summa	-24 750	-29 850	22 350	15 650	12 200	10 050	12 750

Not: VA-verksamheten kan investera med egna medel upp till 8 mnkr. Nya Va-nät finansieras med anslutningsavgifter. VA-verksamhetens investeringsnivå har legat och kommer att ligga över självfinansieringsnivån under kommande år, vilket medför att den ekonomiska skulden ökar i balansräkningen. Nivån på taxor inom verksamheten justeras årligen i kommunfullmäktige beslut för att finansiera driftverksamheten. Högre investeringsnivåer leder med viss eftersläpning till högre taxa. VA-kollektivet har 2023-12-31 låneskuld om 240 mnkr.

7. Utdebiteringen för 2025 fastställs till 21:49 öre per skattekrona, vilket är oförändrad nivå jämfört 2024.
8. Kommunstyrelsen har under 2025 rätt att ny upplåna, det vill säga öka kommunens skulder med totalt 100 miljoner kronor.
9. Nämnderna får i uppdrag att ta fram programbudget för 2025 innefattande mål för 2025 samt verksamhetsplan för 2025 utifrån ekonomiska anslag och politiska mål. Delges Kommunfullmäktige 3 februari 2025.
10. Kommunfullmäktige beslutar att utdelningen om 2,5 miljoner kronor till Vaggeryds kommun från Vaggeryds Energi AB är oförändrat 2025.
11. Kommunfullmäktige beslutar att borgensavgiften på beviljad förpliktelse förblir oförändrad om 0,25 % för Vaggeryds Energi koncern AB. För Vaggeryd Skillingaryds bostads AB (VSBö) är borgensavgiften likaså oförändrad om 0,4 %.
12. Internräntan för 2025 fastställs till 2,5 % i enlighet med SKRs rekommendationer. Internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader.
13. Kommunfullmäktiges uppfattning är att förskoleverksamhet i Bondstorp, Klevshult och Svenarum kvarstår. Barn och Utbildningsnämnden kompenseras i resursmodellen rad rättelser för beskrivna merkostnader för Bondstorps, Klevshult och Svenarums förskola utöver mediankostnaden för samtliga kommunens förskolor för budgetåret 2026 och plan 2027. Framtida skolorganisation för Vaggeryds Kommun fortsätter beredas av Barn och Utbildningsnämnden och återkommer till Kommunfullmäktige i de delar som anses vara av principiell betydelse.

Kommunalråden har ordet

Samverkanspartierna Moderaterna och Socialdemokraterna

”Det bästa för Vaggeryds Kommun”

Budgetförslag för 2025 med plan 2026-2027.

När detta förord skrivs har vi just varit i Jönköping och åter hämtat hem pokalen och utmärkelsen bästa Näringslivsklimat i Jönköpings Län. Detta är ett kvitto på att vi har ett vitalt och framåtlutande näringsliv i Vaggeryds Kommun. Det innebär i sin tur att vi har en stark arbetsmarknad och ett lågt försörjningsstöd.

Vi jobbar i samma lagtröja inom arbetsmarknadsenhet, näringsliv och skola. Skolresultaten är på uppåtgående och kvalitén inom socialtjänst och äldrevard är på en mycket hög nivå.

Det hälsofrämjande arbetet går också framåt och Kultur och Fritid gör stor skillnad med bland annat en fantastisk ungdomsverksamhet.

Vi tar också ett rejält krafttag i att komma ifatt med fastighetsunderhåll. När vi mäter inflytande och nöjdhet hos våra anställda utifrån Vaggeryds Kommun som arbetsgivare så får vi också ett bra betyg.

Vaggeryds kommun är också en trygg plats och vi kraftsamlar för att bygga upp vår civila beredskap i en otrygg omvärld. Med andra ord Vaggeryds Kommun har ett väldigt bra utgångsläge i att ta sig an framtidens utmaningar vilket är flera och oftast komplexa.

En utmaning är den demografiska utvecklingen med låg tillväxt i befolkning. Vi har historiskt låga födelsetal vilket ger ett framtida minskat elevunderlag och just nu lite mer av utflyttning än inflyttning samt att på nationell nivå så har vi mera av utvandring än invandring. Vi bedömer därför att vi både måste gasa och bromsa.

Ett område som detta blir påtagligt på är vår skolorganisation. Från majoritetens sida är alltid kvalitén i kärnuppdraget avgörande för våra ställningstagande.

Alla barn och elever ska ha lika förutsättningar att nå uppsatta mål. En skola med god kvalitet och hög måluppfyllelse är en förutsättning för en attraktiv kommun som får flera att flytta hit och får flera att stanna kvar.

Vi kommer därför inom närtid att ta ansvar för att fatta stora framtidsbeslut om vår skolorganisation i Kommunfullmäktige.

Majoriteten vill fortsätta möjliggöra inflyttning och nytt bostadsbyggande i hela vår kommun. Och vi vill exemplifiera vår politik för bostadsutveckling i hela vår kommun genom ett axplock av politiska prioriteringar.

- Svenarums skolas område. Närhet till friluftsliv, hembygdsgård, skidbacke, grönområde etc. Ny detaljplan krävs. Nära VA anslutning.
- Bondstorp höger sida vägen Sörängsliden. Villabebyggelse med Närhet till sjö, Va m.m. Ny detaljplan krävs.
- Klevshult Söder om Hagshultvägen. Detaljplan finns. I exploateringskostnader tar vi höjd för ett bullerskydd mot E4an för att förstärka boende kvalitet. Kommunen kan samfinansiera bullerskyddet.
- Byarum. Finns externa exploatörer som jobbar med detaljplan bostäder.
- Åker . Fastigheten mäklas för att finna extern exploatör villor/flerbostads hus.
- Tofteryd runt Linneshöjden befinner sig i avvaktan i vad som sker när det gäller VA frågan.. I Tofteryd och övrig landsbygd vill vi därför kraftfullt förstärka erfarenhet, kunskap och information om hur enskilda eller samfälliga avloppslösningar kan se ut och fungera. Medel för detta tillförs MoB driftsbudget. Men ansvaret för att utveckla möjligheten att bygga och bo på landsbygden ligger på flera förvaltningar.
- Detaljplan vid Rastad. VA är på under utbyggnad utmed Fängen och Sandsjön vilket möjliggör mer bebyggelse norr om Vaggeryd .
- Hok. Finns idag möjlighet att bygga villor på ny detaljplan. Samt att detaljplan vid Hooks Herrgård är under framtagande.

Vi har väldigt stora investeringar som ligger framför oss och som vi uppfattar att vi har stor politisk samsyn i att de är nödvändiga för vår kommuns framtida utveckling.

En stor framtida investering är ny simhall. Innehåll, storlek och kostnad måste nu preciseras på ett ännu tydligare sätt. Även ett förtydligande att vi planerar för att det på sikt kommer vara en simhall i Vaggeryds kommun, då antalet offentliga simhallar tydligt minskar över tid och numer uppgår till endast 450 stycken, enligt SKR. Tidigare framtaget underlag måste genomlysas med objektiva ögon och kan behöva kompletteras med mera fakta.

Vi har andra väldigt stora och viktiga investeringar i Yggens, Byarum, Hoks skola samt att bygga upp Hoks nya förskola. En planering för framtida Säbo 2.0 måste nu komma igång på allvar för att kunna stå färdigt i slutet av nästa mandat period. Vi måste också investera i framtida räddningsstationer där särskilt Vaggeryds Räddningsstation inte fullt ut möter dagens behov och inte heller morgondagens behov.

Vi fick äskanden i driften från nämnder på ca 35 milj. Vi Föreslår 12 miljoner kronor i ramförstärkning för nämnder och styrelser totalt.

- Vi har ett resultat på 2 % i enlighet med kommunfullmäktiges beslut för målet under mandatperioden. Vi använder 3 200tkr i beräknade reavinster i förstärkning till driftsbudgeten. Oförändrad utdebitering 21:49.
- Kommunstyrelsen ram ökar med 800 tkr. För att bl.a. möta friskvård och digitalisering.
- Räddningstjänst 400 tkr. För att bl.a. möta central hantering av civil beredskap.
- Teknisk nämnd 500 tkr. För att bl.a. möta åtagande i feriearbeten och inflation.
- MoB 300 tkr. Förstärka tillsyn samt utökad information i enskilda och samfällda avlopp.
- Bun 2 000 tkr . För att bl.a. ge insatser för ökad måluppfyllelse.
- KoF 1 000 tkr. För att bl.a. Permanenta Sommarkul och ge förutsättningar för föreningar.
- Socialnämnd 7 000 tkr. För att bl.a. hantera ökade kostnader för arbetstidsdirektiv
- Vid investeringar så ska befintliga inventarier användas så långt det är möjligt. Både av miljöskäl och ekonomiska skäl.
- Feriepraktik ska gälla mandatperioden ut och både TN, KS och KoF hänvisas till att använda tilldelad ram inklusive ramökning.
- Verksamheten Sommarkul gäller minst innevarande mandatperiod. KoF hänvisas till att använda tilldelade medel i sin ram inklusive denna budgets ramökning.

Prioriteringar

- Då nämnderna äskar cirka 35 mkr av vilket vi anser att bara cirka 1/3 kan bemötas i nya rammedel så hanteras prioriteringar på samma sätt som att verksamheterna löpande hanterar nya krav och uppdrag med nya arbetssätt inom befintliga budgetramar.
- Vi bedriver en bra kvalitet i våra verksamheter och har lägre kostnader än jämförbara kommuner i Jönköpings län.

M och S förslag till Strategisk plan och budget 2025 med plan för åren 2026-2027

Gert Jonsson Kommunalråd Moderaterna
 Kenth Williamsson Kommunalråd Socialdemokraterna

Här ger vi plats för att göra skillnad

Vision och värdegrund 2030

Här ger vi plats för att göra skillnad

En plats för möjligheter formad med *tanke och omtanke*.
Där lusten är vår drivkraft och där glädjen smittar.

En plats med stark tradition för gränslöst skapande.
Där gemensam vilja och kunskap får livet att lyfta
och *idéer att bli verklighet*.

En plats i rörelse som bygger på mångfald och hållbarhet.
Där allt är nära och *alla har betydelse*.

Vaggeryds kommuns *värdegrund* hämtas från visionen och beskriver vårt förhållningssätt i arbetet och gentemot människor vi möter:

Visionen ska förverkligas genom att de som bor, lever och verkar här arbetar tillsammans för att uppnå fyra övergripande mål för hållbar utveckling:

Styrning ledning uppföljning

Styrning, ledning och uppföljning i Vaggeryds kommun utgår från vision, värdegrund och de förutsättningar som anges i budgeten. Vaggeryds kommuns Strategiska plan och budget inkl. investeringsbudget, antas av kommunfullmäktige och är kommunfullmäktiges övergripande styrdokument.

Utgångspunkten för styrningen är Kommunallagens krav på god hushållning. En av Vaggeryds kommuns framgångsfaktorer för att nå god hushållning är planeringsprocessen. Kommunen samlar merparten av de budgetrelaterade ärendena till kommunens budgetprocess och dess budgetberedning som är utsedd av kommunstyrelsen. Processen handlar om att lyssna och kommunicera olika parter/verksamheters utmaningar och samtidigt skapa förståelse och ett gemensamt ansvar för helheten. Budgetprocessen skapar delaktighet och helhetssyn.

Kommunstyrelse och nämnderna har att fatta beslut inom ramen för Strategisk plan och budget. Kommunstyrelse och nämnder har befogenhet att inom nämndens totala budgetram under året göra förändringar mellan programråden i de fall det är en del i att uppnå fullmäktiges beslutade Strategisk plan och budget. Utöver det har kommunstyrelse och nämnder befogenhet att inom ram under året göra förändringar till följd av oförutsedda händelser eller annan händelse, som till sin karaktär eller av tidsskäl inte kan avvakta beslut kommunfullmäktige.

Om berörda nämnder och kommunstyrelsen är överens, äger kommunstyrelse/nämnd rätt att enligt KF 2024-09-02 §93 fatta beslut om omfördelning av resurser mellan den egna styrelsen/nämnden och annan nämnd. Beslut ska föregås av samråd med kommunstyrelsen samt följa framtagna rutin samt beslutade riktlinjer i övrigt samt begränsas med maxbelopp på 5 miljoner kronor per budgetår och enbart gälla av fullmäktige redan utdelade medel för året

Nämnderna ansvarar för att beslutad verksamhet uppnås inom tilldelad budgetram. Förvaltningen har inom sitt budgetansvar och enligt beslutat reglemente, rätt att inom given budget fatta beslut som stödjer kommunen övergripande mål.

Nämnder och bolagens styrelser använder de övergripande målen och den ekonomiska ramen som riktlinje för mål kopplade till den egna verksamheten. Reglemente kompletterar kommunallagen och reglerar ansvar och beslutanderätt samt tydliggör gränsdrawingar mellan kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Varje nämnds delegationsordning är en vidaredelegation som tydliggör ansvarsfördelning mellan nämnd, utskott, presidium och olika funktioner inom förvaltningen. Verkställigheten hanteras av kommunens förvaltningar med kommundirektören som högsta tjänsteperson.

Utifrån av kommunfullmäktige beslutade Strategiska plan och budget tar respektive nämnd fram programbudget utifrån de mål som är riktade till dem. Nämnd skall, inom de mål och ekonomiska ramar som fastställs av Kommunfullmäktige samt gällande lagstiftning, bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet som bidrar till god hushållning utifrån ett helhetsperspektiv.

När varje nämnd tagit beslut om programbudgeten, tar förvaltningen vid och arbetar in mål och uppdrag i sina verksamhetsplaner.

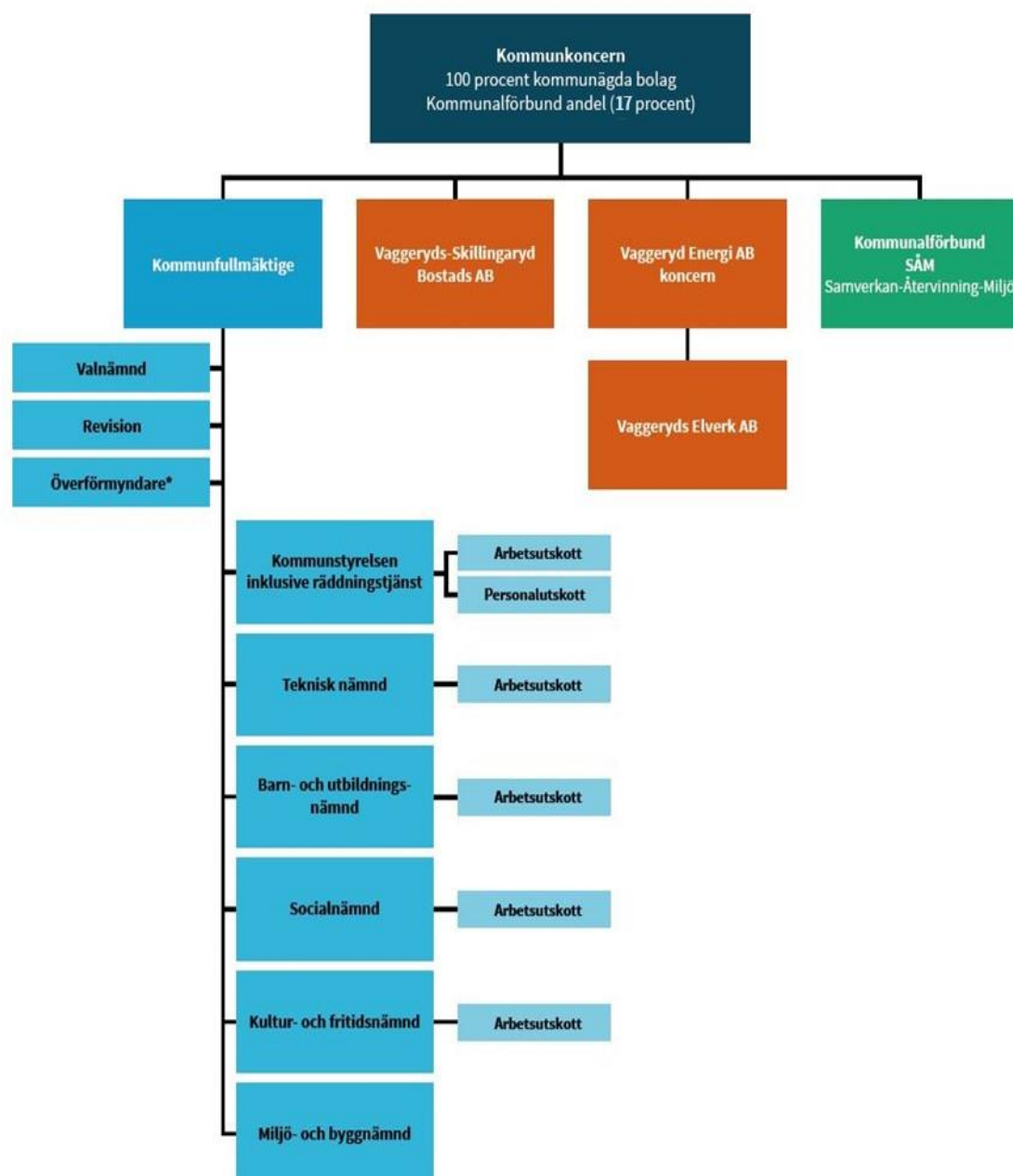
Uppföljning av politiska mål, kopplade indikatorer och ekonomiska ramar sker genom tertial- och delårsrapport samt i årsredovisningen. I varje nämnd sker en kontinuerlig dialog kring mål, medel och kvalitet.

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag, Vaggeryds Energi AB och Vaggeryds Skillingaryd bostads AB. Näringslivsverksamheten bedrivs sedan 2020 i kommunal förvaltning. Därtill finns ett kommunalförbund – Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) tillsammans med Värnamo, Gislaved och Gnosjö.

Kommunen anlitar privata utförare inom personlig assistens, förskole- och grundskola samt städ och vaktmästeri. Inom den tekniska och inom delar av samhällsbyggnad avropas externt stöd i stor utsträckning.

Inför förra mandatperioden beslutades flera väsentliga förändringar i organisationen av kommunens verksamheter. Det tidigare tekniska utskottet under kommunstyrelsen blev en teknisk nämnd. Vaggeryds Elverk bolagiserades under Vaggeryds Energikoncern AB. Kommunens näringslivsverksamhet övergick till kommunal förvaltningsform.

Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB bildades 1996. Enligt ägardirektivet ska VSBo främja bostadsförsörjningen i kommunen och bidra till kommunens målsättning om en ökad befolkning. Detta framförallt genom nyproduktion av attraktiva hyresrätter. Bolagets verksamhet finansieras främst via hyror. Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Borgensavgift erläggs i dessa fall. Bolaget har en hög andel gröna lån. Långsiktiga investeringar för nyproduktion kan finansieras genom avyttring av äldre bostadsbestånd.

- Bolaget ska på sikt eftersträva en avkastning på bokfört eget kapital på 8 % i genomsnitt över en mandatperiod.

Kommentar: Avkastningskravet mäts genom avkastningen på bokfört eget kapital. Måttet beräknas som: (årets resultat efter skatt dividerat med eget kapital i slutet av föregående år inklusive aktuell del av obeskattade reserver).

- Soliditeten ska inte understiga 10 % i snitt under en mandatperiod. Bolaget ska på sikt eftersträva en soliditet om minst 15 %.

Kommentar: Målet beräknas som: (eget kapital dividerat med totala tillgångar).

Vaggeryds Energi AB bildades 1 januari, 1995 genom sammanslagning av Vaggeryds Värmeverk AB och elhandelsorganisationen inom Vaggeryds Elverk i enlighet med förslag om ny ellagstiftning. Bolaget har fyra verksamhetsgrenar: Elhandel, fjärrvärme, optofiber och elnät.

Från och med 2020 ingår Elverket som dotterbolag till Vaggeryds Energi AB. Bolagskoncernen ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom taxor och avgifter. Taxor och avgifter ska hållas rimliga i förhållande till de kostnader som ryms inom ramen för en effektiv drift av verksamheten. Vaggeryds energi är ett samhällsnyttigt bolag som bygger och äger teknisk infrastruktur i Vaggeryds Kommun. Bolaget har som affärsidé att bidra med en hållbar tillväxt inom kommunens geografiska område. Bolagets vision är "tryggt och nära för en enklare vardag". Vaggeryds Energi finns till för att lösa lokalsamhällets behov samt verka för en effektiv utbyggnad av nya bostadsområden, företag, skolor, förskolor och allt annat som byggs i en växande kommun.

Avkastningskravet ska mätas genom avkastningen på sysselsatt kapital. Avkastning på sysselsatt kapital ska uppgå till 3 % i genomsnitt över en mandatperiod*.

Kommentar: Måttet beräknas som: (Rörelseresultat + finansiella intäkter)/Sysselsatt kapital där; Sysselsatt kapital = totala tillgångar – ej räntebärande skulder.

*Enligt beslut bolagsstämman Vaggeryds Energi 2023-05-23 är det utifrån rådande omvärldsfaktorer och marknadsförutsättningar som ger osäkra förutsättningar för bolagets ekonomi föreslås för denna mandatperiod inget krav på avkastning.

Långsiktigt är det inte hållbart att inte ha en avkastning men temporärt är det inte motiverat givet de stora prisförändringar gentemot kund som hade blivit konsekvensen av ett bibehållet avkastningskrav.

- Bolagskoncernen ska på sikt eftersträva en soliditet om minst 30 %. På kort sikt kan soliditeten tillåtas sjunka till 20 %, till följd av tillfälligt högre investeringsnivåer.

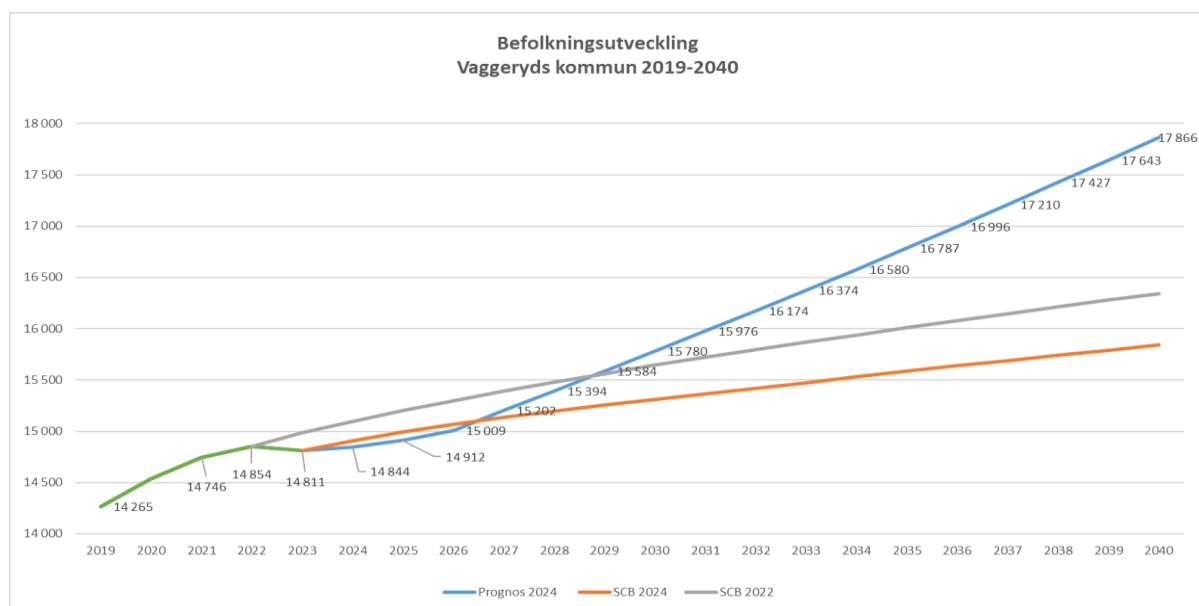
Den årliga utdelningen från VEAB koncernen ska minst uppgå till 2,5 mnkr.

Samverkan Återvinning Miljö, (SÅM) är ett kommunalförbund som startades 2018 av kommunerna Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo. Uppdraget är att bära det kommunala ansvaret för hushållsavfall samt att bidra till en långsiktigt hållbar utveckling genom minskat avfall och ökad återvinning. Ägarandelen grundar sig på befolkningssiffran för ingående kommuner 2016-12-31. Vaggeryds andel är 17 % och denna del konsolideras i den sammanställda redovisningen.

Planeringsförutsättningar

Befolkningsutveckling

Vaggeryds kommun reviderar sin befolkningsprognos i februari varje år. Nedan visas kommunens prognos för befolkningsutveckling, benämnd Prognos 2024, SCBs befolkningsprognos framtagen per 2024-06 samt SCBs prognos från 2022. Utfall visas för åren 2019-2023 (grön linje). Kommunens befolkningsprognos, prognos 2024, utgör grunden för kommunens budgetarbete med resursfördelningsmodeller, behovsanalyser, investeringsplaner etcetera.

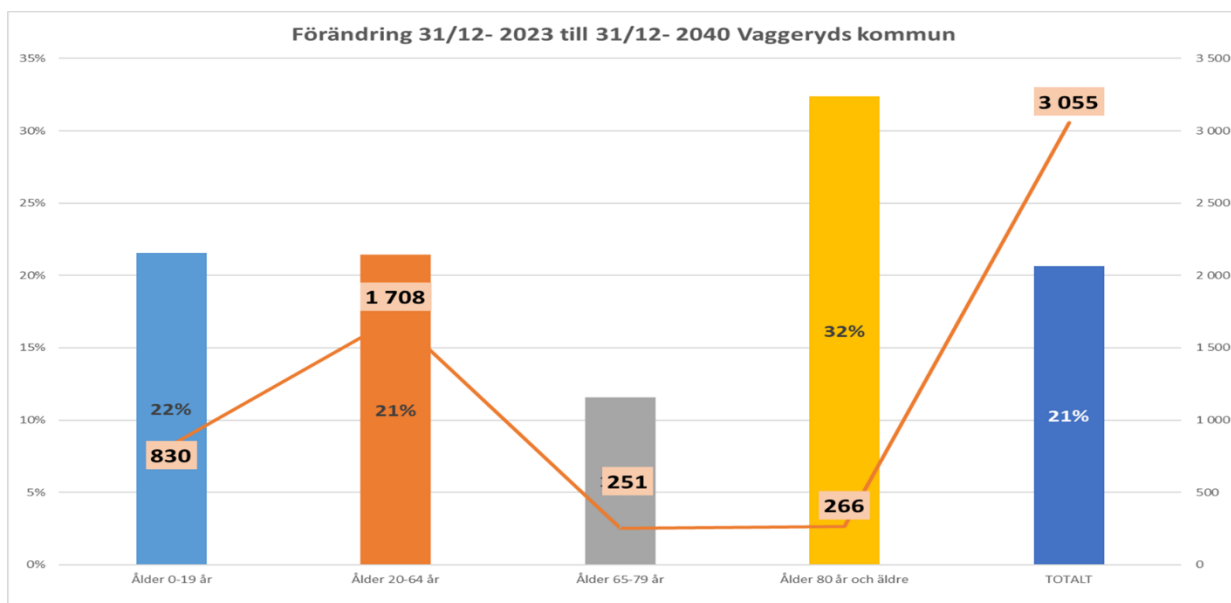
Folkmängden i Vaggeryds kommun var 2023 14 811 invånare. Vaggeryds kommun har haft en positiv befolkningsutveckling senaste åren men 2023 minskar antalet invånare jämför med 2022 med 43 invånare.

Det är ett flertal kommuner i landet som ser en minskad befolkning. Senaste rapporten från SCB per 2024-06 visar att under första halvåret 2024 var det den lägsta befolkningsökning som uppmätts under ett halvår på 2000-talet. Hur befolkningens storlek förändras beror på hur många som föds, dör, invandrar och utvandrar. Under 2000-talet har Sveriges befolkning växt, vilket kan förklaras av att fler fötts än dött, men framför allt på att fler har invandrat än utvandrat.

Under senaste åren och första halvåret 2024 har det fötts färre barn än tidigare år, men den låga befolkningsökning 2024 beror främst på att antalet personer som registrerats som utvandrade ökat, enligt SCB. Barnafödandet i Sverige har haft en nedåtgående trend under flera år, där trenden har fortsatt under första halvåret 2024. Under årets sex första månader var antal födda det lägsta sedan 21 år, och jämfört med första halvåret 2023 föddes två procent mindre barn.

Utifrån utfallet 2023 och andra parametrar så som bostadsbyggande mm har Vaggeryds befolkningsprognos reviderats. Prognosen pekar på lägre årlig befolkningsökning åren 2024-2026 jämfört med tidigare prognoser men i nivå med tidigare prognostiserade årliga ökningar år 2027. Kommunens reviderade prognos indikerar på en befolkningsökning i Vaggeryds kommun under budget med planperiod åren 2025-2027 med ungefär 290 invånare, där tidigare prognos pekade på ca 400 invånare.

En viss risk finns om befolkningsutvecklingen inte når den prognos som är lagd. Beaktande behöver tas med i planeringsförutsättningarna då den påverkar Vaggeryds finansiering. Det innebär samtidigt att organisationen behöver utvecklas för att möta denna utveckling.

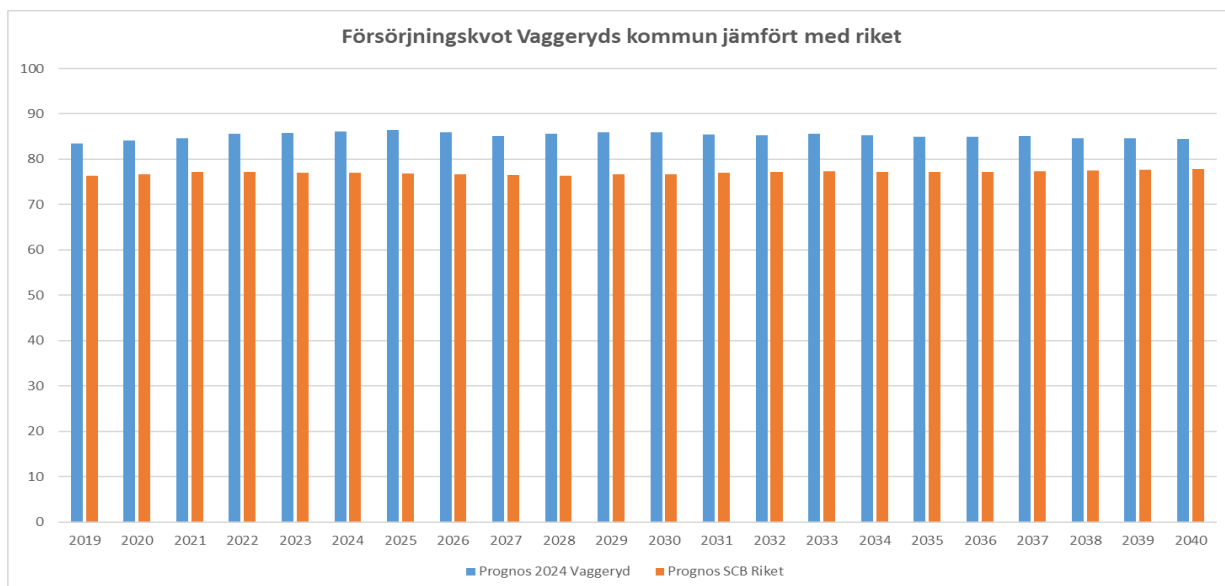
Prognos befolkningsutveckling, Vaggeryds kommun, period 2023-12-31 till 2040-12-31, valda åldersgrupper

Staplarna i diagrammet visar procentuell förändring per åldersgrupp och linjen förändring i antal invånare. Den största procentuella förändringen är åldersgruppen 80 år och äldre, vilket motsvarar en ökning av 266 fler invånare 2040. Största ökningen i antal är i åldersgruppen 20-64, prognos 1 708 fler invånare 2040.

Försörjningskvot, Vaggeryds kommun utifrån prognos 2024

Försörjningskvoten beräknas som summan av antalet personer utanför arbetskraften dividerat med antalet personer 20–64 år och därefter multiplicerat med 100. Måttet är rent demografiskt och tar bara hänsyn till antalet personer i olika åldrar. Hur många personer som i praktiken arbetar beaktas inte i beräkningen.

Om kvoten är högre än 100 betyder det att det är fler som ska försörjas än som försörjer. Om den är under 100 betyder det att det är fler som försörjer. En total försörjningskvot på exempelvis 77 innebär att på 100 personer i arbetsför ålder så finns det 77 personer som är yngre eller äldre. Ju högre tal detta mått visar desto tyngre är försörjningsbördan för de som befinner sig i åldersgruppen 20–64 år.

Diagrammet visar försörjningskvot, Vaggeryds kommun 2019 – 2023 samt prognos 2024 – 2040 jämfört med riket

Försörjningskvoten enligt reviderad prognos 2024 kommer ligga i intervallet omkring 84 till 86 mellan 2024-2040. Utfallet 2023 för Vaggeryds kommun är 85,7 (2022 85,6) och för riket 77,0 (SCB). Det innebär att av 100 personer är 85,7 personer yngre eller äldre än de som räknas till förvärvsaktiva åldrarna 20-64 år, dvs en tyngre försörjningsbörda än snittet i riket. Även prognosen framåt pekar på att Vaggeryds kommun kommer att ha tyngre försörjningsbörda än riket.

Kompetensförsörjning

Personalen inom välfärden i Sverige utgörs av nästan 1,2 miljoner medarbetare som arbetar i kommuner och regioner och är avgörande för vård, skola och omsorg. De största verksamhetsområdena är vård och omsorg samt utbildning, inklusive grundskola, förskola och fritidsverksamhet. Enligt en rapport från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) finns det långsiktiga utmaningar, såsom en åldrande befolkning och ökad konkurrens om arbetskraften.

I november 2023 var nästan 1,2 miljoner personer anställda i kommuner och regioner, varav 794 900 i kommunerna. I kommunerna är majoriteten kvinnor och antalet anställda har ökat med 0,3 % sedan föregående år, samtidigt som medelåldern har sjunkit. Undersköterskor och lärare är de vanligaste yrkena. Befolkningsstrukturen förändras med minskande antal förskolebarn och barn i grundskoleåldern, men en ökning bland äldre.

Kompetensförsörjning blir en nyckelfråga för kommunerna, som behöver bli attraktiva arbetsgivare och anpassa sig till nya tekniska lösningar och digitalisering. I dagsläget arbetar cirka 23 % inom den kommunala sektorn. Fram till 2032 förväntas behovet av anställda i kommuner och regioner öka med 75 000 personer, medan befolkningen i arbetsför ålder ökar med 220 000. Det innebär att 34 % av denna ökning skulle behöva välja att arbeta i kommuner och regioner. Samtidigt beräknas sysselsättningen inom näringslivet och staten öka med 190 000, vilket innebär ett totalt behov av ytterligare 265 000 medarbetare till 2032.

Finansiella förutsättningar

God ekonomisk hushållning

Utgångspunkten för styrningen är Kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. I budgeten ska anges mål för verksamheten som är av betydelse för detta krav. För Vaggeryds kommun innebär det att de prioriterade målen är styrande. I budgeten ges de ekonomiska förutsättningarna. Dessa förutsättningar anger takten i vår strävan mot att uppfylla målen.

Grundläggande för en god ekonomisk hushållning är en ekonomi i balans och en välfungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet där varje generation bär sin kostnad.

För att upprätthålla kapaciteten på lång sikt måste intäkterna överstiga kostnaderna. Detta är uttryckt i kommunallagen i form av det s.k. balanskravet. Balanskravet innebär att kommunens resultat måste vara positivt vilket är den lägsta godtagbara nivån för kommunens resultat på kort sikt.

För en kommun som ökar i befolkning ökar bland annat investeringsbehoven. Därför behöver resultatet vara på en så pass hög nivå så det kan finansiera investeringarna, dvs soliditeten och skuldsättningsgraden behöver balansera på en nivå som möjliggör ett handlingsutrymme för kommande generationer att hantera oförutsedda händelser, värdesäkra det egna kapitalet samt kunna möta utmaningar.

Centralt för att lyckas med denna balans är att fortsatt leverera starka ekonomiska resultat i kombination med rätt nivåer inom investeringar och exploateringsverksamheter kommande år.

Sveriges Regioner och kommuner (SKR) bedömning av samhällsekonomin 2024-08-22

SKR:s skatteunderlagsprognos bygger på antaganden om hur samhällsekonomin utvecklas de närmsta åren.

Ekonomiska indikatorer visar att den svenska lågkonjunkturen har nått sin botten och att en återhämtning är på väg. Inflationen är på tillbakagång, och både aktuella och förväntade räntesänkningar, både i Sverige och internationellt, bidrar till att stötta ekonomin. Den initiala återhämtningen drivs främst av hushållens

konsumtion, medan exporten förväntas spela en större roll senare. Den ökade konjunkturen påverkar arbetsmarknaden med viss eftersläpning, där produktiviteten förbättras först, följt av fler arbetade timmar och ökad sysselsättning. Arbetslösheten förväntas börja minska först mot slutet av 2025.

Skatteunderlaget ökar 2024 svagt med 3,5 procent, men förväntas växla upp nästa år. Under perioden 2024–2027 beräknas det genomsnittliga årliga ökningen bli 4,1 procent, något lägre än genomsnittet under perioden 2014–2023. Ökningstakten bromsas i år främst på grund av oförändrade arbetade timmar sedan 2023 och svag lönesumma. En konjunkturuppgång förväntas 2025 och 2026, vilket kommer att höja antalet arbetade timmar och därmed skatteunderlaget.

Samtidigt gynnar en stor ökning av pensionsinkomster skatteunderlaget i år, men detta kompenseras av negativa effekter från högre grundavdrag och uppräknig av skatteskalor. Inflationen har avtagit, vilket leder till långsammare ökning av prisbasbeloppen och därmed långsammare ökning av garantipensioner och skatteskalor.

Kommunsektorns köpkraft förväntas förbättras framöver, med en markant ökning av det reala skatteunderlaget 2025, efter de svaga åren 2023 och 2024. Den långsammare prisökningen och lägre pensionskostnader kommer att ha en positiv inverkan på kommunernas och regionernas ekonomi. Trots variationer mellan åren förväntas det reala skatteunderlaget öka med ett genomsnitt på 1,9 procent per år mellan 2024 och 2027, vilket ligger nära det historiska genomsnittet.

Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring	2023	2024	2025	2026	2027
BNP	0,1	0,7	2,7	2,6	2,0
Arbetade timmar	1,4	0	1,4	1,5	1
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,6	8,2	8,2	7,9	7,7
Inflation, KPIF	6	1,9	1,7	1,9	2
Inflation, KPI	8,5	2,9	0,6	1,7	2,1

Källa: SKR Cirkulär: 24:38 Planeringsförutsättningar för åren 2024–2027

Skatteunderlag samt beräkning av real utveckling

Procentuell förändring	2023	2024	2025	2026	2027
Faktiskt skatteunderlag	4,9	3,5	4,8	4,1	4,2
Regelförändringar*	0,2	-0,2	0	-0,3	0,0
Underliggande	4,8	3,7	4,7	4,4	4,2
Prisutveckling	6,5	4,4	-0,2	2,1	3,1
Realt skatteunderlag	-1,6	-0,7	4,9	2,3	1,1

Källa: SKR Cirkulär: 24:38 Planeringsförutsättningar för åren 2024–2027

Skatter och statsbidrag

Vaggeryds kommun finansiella förutsättningar beror i huvudsak på:

- Befolkningsutvecklingen
- Samhällsekonomins utveckling och dess påverkan på skatteunderlag
- Statens transfereringar
- Avgiftsnivåer
- Skattesats

Beräkningen av det ekonomiska utrymmet för åren 2025-2027 har utgått ifrån övergripande antaganden:

- Befolkningsunderlaget för budgetåret 2025 baseras på kommunens prognos över antal invånare.
- Utdebiteringen blir 21:49 under hela planperioden.
- Skatteunderlaget i Vaggeryds kommun justeras något jämfört SKRs prognos eftersom kommunen har en egen befolkningsprognos.

Skatter och generella statsbidrag, mnkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Skatteintäkter	832	860	894
Inkomstutjämnning	184	199	212
Kostnadsutjämnning	6	5	8
Regleringspost	35	31	26
Utjämningsavgift LSS	1	1	1
Fastighetsavgift	44	44	44
Totalt	1 102	1 140	1 185
Förändring jmf året innan (mnkr)	41,0	38,2	45,0
Förändring jmf året innan (%)	3,9 %	3,5 %	4,0 %

Skatteunderlagsprognosen bygger på SKR:s bedömningar i cirkulär 24:27, daterat 2024-04-26.

Finansiella risker ur koncernperspektiv

Om ambitionsnivån i målstyrningen driver på kommunens exploaterings- och investeringsverksamhet till icke ekonomiskt hållbara nivåer blir påföljden att skuldsättningsgraden ökar kraftigt och soliditeten minskar. En onormal skuldnivå exponerar kommunen för finansiella risker.

I riktlinje för skuldförvaltning, som beslutades i kommunfullmäktige 2020-04-27 tydliggörs målen, ramar för begränsning av finansiella risker, spelregler samt ansvars- och rollfördelning i skuldförvaltningen

Under 2025 och 2026 kommer lån om total 85 respektive 254 miljoner kronor omsättas. Genomsnittsräntan på de lån som omsätts 2025 och 2026 ligger på 1,09 %, vilket innebär att koncernen som helhet står inför en kraftigt ökad räntekostnad framöver. Räknat på dagens räntenivå skulle det röra sig om drygt 200 % i ökade räntekostnader.

Lånebehovet och/eller amorteringsförmågan i kommunen påverkas i stor utsträckning av nivån på investeringsverksamheten samt nettoutfallet inom exploateringsverksamheten. Kommunens resultatnivå stärker också likviditeten och förmågan till egen finansiering. Prognosen framåt är svårbedömd. Det finns en hög ambitionsnivå i beslutet om investeringar och exploateringsprojekt för budget 2025 och plan 2026-2027.

Koncernlåneportföljens prognostiserade utveckling t o m 2027

Prognos utifrån tertialbokslut augusti 2024

Företag	202408	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Vaggeryds kommun	430	430	530	580	630
Vaggeryd Skillingaryd Bostads AB	478	478	518	638	738
Vaggeryds Energi AB	400	435	435	480	480
Samverkan Återvinning Miljö	19	19	19	24,5	24,5
Totalt	1 327	1 362	1 502	1 723	1 873

*Samverkan Återvinning Miljös lån är upptagna till 17 %, vilket är Vaggeryd kommuns andel av totalen.

Koncernlåneportföljens utveckling 2020-2023 med prognos för 2024

Företag	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Vaggeryds kommun	555	530	430	430	430
Vaggeryd- Skillingaryds Bostads AB	478	478	478	478	478
Vaggeryds Energi AB	50	80	120	300	435
Samverkan Återvinning Miljö	22,5	22,5	20,5	19	19
Koncern	1 106	1 111	1 049	1 227	1 362

Borgensåtagande	2021	2022	2023	202408	Prognos 2024
Borgensåtagande, exklusive Kommuninvest, mnkr	609	640	816	916	951
Borgensåtagande per invånare, kr	41 293	43 088	55 121	61 848	64 093

Vision, mål och politiska strategier

Vision och värdegrund 2030

Här ger vi plats för att göra skillnad

En plats för möjligheter formad med *tanke och omtanke*.
Där lusten är vår drivkraft och där glädjen smittar.

En plats med stark tradition för gränslöst skapande.
Där gemensam vilja och kunskap får livet att lyfta
och *idéer att bli verklighet*.

En plats i rörelse som bygger på mångfald och hållbarhet.
Där allt är nära och *alla har betydelse*.

Övergripande mål för mandatperioden 2019-2022 samt 2023-2026

Alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun uppnår tillsammans visionen genom fyra mål:

Vaggeryds kommun ska vara en plats...

1. med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen
2. med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet
3. med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa
4. som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka

Vaggeryds kommuns övergripande mål för hållbar utveckling är kopplade till FNs 17 globala mål inom Agenda2030 och är utformade ur ett långsiktigt perspektiv. Alla verksamheter bidrar till samtliga fyra mål som förtydligas genom ett strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram. Samtliga mål följs upp i samband med tertial- och delårsbokslut samt i årsredovisningen. Kommunfullmäktige har också formulerade mål för de resurser organisationen förfogar över för att för att nå de övergripande lokala målen för hållbar utveckling. De av fullmäktige beslutade finansiella målen, mål för arbetsgivarpolitiken samt mål för det egna miljöarbetet ska harmonisera med ambitionsnivån för att uppnå

Effekt för invånaren

Måluppfyllelsen är kopplad till en synlig effekt för invånaren och analyseras ur ett tvärsektorielt perspektiv. För varje övergripande mål för hållbar utveckling finns tre framgångsfaktorer med politiska beslutade strategier och mätetal för uppföljning. Mätetalen för att kunna följa upp effekten för invånaren är under utveckling, i syfte att förenkla och förtydliga. Bedömning av måluppfyllelse sker genom värdering utifrån egen utveckling samt i jämförelse med län och rike. Finns givna mål tas dessa med i bedömningen. Mätetalen följs upp med olika periodicitet, tex SCBs medborgarundersökning genomförs bara vartannat år. Viss eftersläpning av data kan förekomma, då redovisas senaste tillgängliga utfall.

Mål för organisationens resurser

Kommunfullmäktige har också som en del av god hushållning formulerat mål för de resurser organisationen förfogar över för att för att nå de övergripande hållbarhets- och utvecklingsmålen.

- Finansiella mål
- Arbetsgivarmål
- Mål för egna miljöarbetet

Alla nämnder bidrar till en god hushållning med organisationens ekonomiska, sociala och ekologiska resurser.

Övergripande lokala mål för hållbar utveckling

Mål 1 Hållbar samhällsutveckling

Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen

Vaggeryds kommun som plats behöver utvecklas på ett sätt som säkerställer att kommande generationer har tillgång till god luft- och vattenkvalitet, fungerande atmosfär, livskraftiga ekosystem, klimatsmart energi, god infrastruktur, mat och social välfärd.

Den byggda miljön har stor betydelse för människors hälsa, trygghet och sociala sammanhang. Detta innebär att vi behöver ha en god och inkluderande bostadsförsörjning och ha beredskap inför olika former av oönskade samt extraordinära händelser.

Samtliga delområden i vår kommun ska vara en del av samhällsutvecklingen.

Miljö och naturresurser

(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Tillagningsköken ska prioritera närproducerade och/eller ekologiska livsmedel, och öka över tid.

-Nya vattentäkter ska tas fram.

-Satsningarna ska öka på lokal energiproduktion och utbyggda solceller på kommunens fastigheter.

Mätetal

- Koldioxidutsläpp/budget

Hållbar tillväxt i hela kommunen

(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

- Planering av mark för bostäder ska öka i kommunens samtliga orter.

-Strategi för markförvärv av bostäder och verksamhetsmark ska arbetas fram.

-Produktion av hyresrätter ska öka.

-Stärka platsvarumärket Vaggeryds kommun

Mätetal

- Demografisk försörjningskvot
- Befolkningsutveckling
- Medborgarundersökningen - Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, andel (%)

Beredskap mot oönskade händelser

(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Att vi vill och väljer att samverka med invånare, civilsamhället och myndigheter i att bygga tillit och förtroende, vilket kan ske genom dialoger och kunskapsutbyte där vi är nyfikna på hur andra löser utmaningar.

-Att varje delområde ska ha en samlad trygghetspunkt.

-Fortsatta förutsättningar för en flexibel och effektiv deltidsstyrka inom räddningstjänsten.

Mätetal

- Kommunkoncernens självskattade förmåga civil beredskap
- Medborgarundersökning - upplevd egen beredskap

Mål 2 Näringsliv utbildning sysselsättning

Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet

Ett gott företagsklimat, en varierad arbetsmarknad och ett lärande med hög kvalitet leder till ökat företagande, fler arbetstillfällen i vår kommun och inga invånare i utanförskap eller fattigdom. Detta innebär en hög grad av egenförsörjning och en positiv utveckling av antal och typ av arbetstillfällen samt en bra kompetensförsörjning och ett livslångt lärande.

Det ska finnas goda möjligheter att utbilda sig, arbeta och driva företag för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun

Näringsliv och arbetsmarknad
(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Samarbetet med det lokala näringslivet är viktigt för fortsatt utveckling och stabil sysselsättning.

-Förutsättningar ska skapas för fler arbetstillfällen inom olika näringsgrenar som tjänsteföretag och tillverkande industri. Besöksnäringen och de gröna näringarna har ytterligare utvecklingspotential och ska stimuleras.

-Planering av framtida områden för industri och kommunikationer är viktig. Kommunen måste säkerställa en markreserv.

Mätetal

- Företagsklimat enligt Svenskt näringsliv (betyg enligt enkät)
- Företagsklimat enligt SKR ÖJ Insikt, totalt NKI

Lärande och utbildning
(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Elever ska mötas av höga förväntningar, kunskapsfokus och arbetsro i en god arbetsmiljö, för såväl elever som personal.

-Verksamheten ska som huvudregel bedrivas i permanenta lokaler i egen kommunal regi eller i regi utan privat vinstintresse. (Ingångna avtal som gäller Nya Götafors skola och Östra strand berörs inte.)

-Förskolor och skolor ska planeras och byggas i en takt med inriktning på framförhållning.

Mätetal

- Antal barn per legitimerad förskolelärare
- Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)
- Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun

Försörjning
(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Insatserna för arbetslösa ska öka med såväl nuvarande insatser som förbättrad språkundervisning.

-Möjligheterna för invånares fortbildning- och vidareutbildning ska förbättras.

-Ett närmare samarbete med arbetsmarknadens parter ska eftersträvas.

Mätetal

- Andel i sysselsättning 20-64 år %

Mål 3 Folkhälsa kultur och fritid

Vaggeryds kommun ska vara en plats med hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa

En hög kunskaps och bildningsnivå samt ett varierat utbud och platser för fritids och kulturaktiviteter för alla är en förutsättning för en jämlik hälsa hos våra invånare. För att en jämlik hälsa ska uppnås behövs goda levnadsvillkor och levnadsvanor och en jämlik och förebyggande hälso- och sjukvård. Det ska vara ett brett utbud av kultur och fritidsaktiviteter för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun, i alla åldrar, och folkhälsan ska vara god.

Framgångsfaktorer: Folkhälsa

Politiska strategier 2023-2026

- Hälsocenterverksamhet ska utvecklas i samarbete med föreningslivet.
- Det förebyggande-tidiga-främjande arbetet ska utvecklas inom alla verksamheter.
- Arbetet mot våld i nära relationer ska utvecklas.
- Arenor, både inne och ute, för fysiska aktiviteter ska ingå i samhällsplaneringen.

Mätetal

- Invånare 25-64 år med förgymnasial utbildning, andel (%)
- Andel elever som ser ljust på sin framtid, åk 9 (folkhälsoenkät ung)
- Hälsa - Kommunindex
- Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)

Hälso/ sjukvård och omsorg

Politiska strategier 2023-2026

- Det förebyggande arbetet ska utvecklas mot psykisk och annan ohälsa, särskilt bland barn och unga.
- Demensvården ska stärkas.
- Ett säbo 2.0/vård&omsorgs-boende ska planeras för Vaggeryd.

Mätetal

- Helhetssyn hemtjänst
- Helhetssyn särskilt boende (socialstyrelsens brukarundersökningar)

Kultur, fritid och friluftsutbud

Politiska strategier 2023-2026

- Kommunen ska gå med i fritidsbanken. Möjliggöra verksamhet för motorburen ungdom. Medel för verksamhetsutvecklare för att stödja föreningar ska ges.
- Öppettiderna för simhallar, bibliotek och ungdomsgårdar ska förbättras.
- Friluftsområdena Bäckalyckan, Friluftsgården och Grönelund ska skyddas mot framtida exploatering.

Mätetal

- Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-25 år
- Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv

Mål 4 Attraktivitet tillgänglighet demokrati och trygghet

Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka.

Öppenhet och tolerans skapar trygghet och är en förutsättning för att människor ska kunna vara en del av samhället. Delaktighet och medskapande gör platsen inkluderande och attraktiv för alla.

Vaggeryds kommun präglas av lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter oavsett kön, ålder samt etnisk, kulturell och socioekonomisk bakgrund.

Alla invånare är en resurs och en del i att utveckla Vaggeryds kommun

Platsen ska vara attraktiv och trygg för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun och invånare i alla åldrar ska kunna vara stolta ambassadörer över sin hemkommun samt känna delaktighet i kommunens utveckling.

Demokrati

(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Genom medborgardialoger och ökad delaktighet arbeta för att öka valdeltagandet bland förstagångsväljare och i samtliga valdistrikt i Vaggeryds kommun.

-Genom våra mötesplatser och plattformar kommunicera och uppmärksamma demokrati och säkerställa att medborgare får svar och möjlighet att lämna synpunkter och förslag.

-Tolerans, öppenhet och mångfald ska utvecklas.

Mätetal

- Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng.
- Medborgarundersökningen - Förtroende för kommunens politiker, andel (%)

Trygghet

(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Centrummiljöerna ska utvecklas till trygga mötesplatser genom goda miljöer och ökad vuxennärvaro.

-Öka tryggheten i kommunen genom samverkan över förvaltningsgränser och tillsammans med näringsliv och civilsamhället.

-Tryggheten genom hela livet ska utvecklas

-Arbeta för ökad polisnärvaro

Mätetal

- Öppna jämförelser Trygghet och säkerhet placering

Tillgänglighet

(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Möjliggöra fler tekniska och digitala lösningar.

-Stödja invånare i den digitala utvecklingen för att motverka digitalt utanförskap.

-En tillgänglighetspolicy ska tas fram.

-Närheten till våra medborgare och mellan anställda ska uppmuntras.

Mätetal

- Upplevd Tillgänglighet SKR Insikt
- Tillgänglighet till tjänster (infrastruktur) - kommunindex

Mål för organisationens resurser

Finansiella mål

Finansiella mål	Definition/förklaring	Mål
Resultat Årets resultat ska vara minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag sett över mandatperioden 2023-2026	Ett överskott i verksamheterna skapar ett politiskt handlingsutrymme, värdesäkrar det egna kapitalet samt är en möjliggörare för investeringar	2 %
Självfinansieringsgrad Investeringar i skattefinansierad verksamhet ska finansieras med egna medel över mandatperiod, vilket innebär att självfinansieringsgraden minst ska uppgå till 80 procent	En lånefinansiering av investeringar innebär på sikt ökade finansiella kostnader som tar resurser från kärnverksamheterna. En låg självfinansieringsgrad över lång tid skapar utmaningar i den löpande verksamheten genom dess successivt högre kapitaltjänstkostnader.	80 %
Soliditet Soliditet inklusive pensionsåtagande för anställda och förtroendevalda, %	Definition: (Eget kapital minus pensionsskuld t.o.m. 97-12-31 plus realiserad avkastning finansiella placeringar) dividerat med totala tillgångar. En hög soliditet innebär att både handlingsfriheten och förmågan att hantera svängningar i resultatutvecklingen ökar.	30 %
Budgetföljsamhet Den ekonomiska kontrollen och styrningen ska utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognos.	Budgetföljsamheten mäts som nämndens resultat vid årets slut dividerat med dess nettoomslutning.	≥ 0 %
Prognosföljsamhet Den ekonomiska kontrollen och styrningen ska utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognos.	Prognosföljsamhet mäts som (nämndens resultat vid årets slut minus nämndens prognostiserade resultat vid delårsboks slutet per 31/8 aktuellt budgetår) dividerat med nämndens nettoomslutning vid året slut.	+/- 1 %

Arbetsgivarmål

	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mandatperiod 2023 – 2026
Frisknärvaro					
Frisknärvaron, mäter antal medarbetare som har 0-frånvarodagar, 1-5 frånvarodagar, mer än 5 frånvarodagar på grund av sjukdom, sjukfrånvaro, total.					
0 – frånvarodagar p.g.a. sjukdom	43 %	46 %	48 %	50 %	50 %
1-5 frånvarodagar p.g.a. sjukdom	23 %	25 %	25 %	25 %	25 %
Mer än 5 frånvarodagar p.g.a. sjukdom	33 %	30 %	30 %	30 %	30 %
Sjukfrånvaro, %	7 %	6,5 %	6,25 %	6 %	6 %
HME-ledarskap					
HME (Hållbart Medarbetar Engagemang), ledarskap, mäts i medarbetarenkät, resultat index					
HME-Medarbetarskap	83 %	84 %	84 %	85 %	85 %
HME, medarbetarskap, mäts i medarbetarenkät, resultat index					
Tjänstgöringsgrad					
Tjänstgöringsgrad, tillsvidare- och visstidsanställd personal med månadslön.					
Tjänstgöringsgrad, arbetad tid	70 %	72 %	74 %	76 %	76 %
Tjänstgöringsgrad, anställd på heltid	83 %	84 %	85 %	86 %	86 %

Politiska strategier 2023-2026:

- Resurser ska tillföras för att utveckla medarbetar- och ledarskap.
- Villkoren för fortbildning- och vidareutbildning ska förbättras.
- Tillitsbaserat arbetssätt ska förbättras.
- Delade turer ska minimeras.
- Utredning ska göras om grundbemanningen.
- Motion om arbetsskor och arbetskläder ska utredas
- Kollektivavtal ska stärkas vid upphandling.
- Jämställdhet ska alltid genomsyra beslut.

Mål för egna miljöarbetet

Mål för det egna miljöarbetet hämtas från miljöriktlinjerna (en del av Miljöprogrammet 2022-2025) som gäller för alla anställda och förtroendevalda i det dagliga arbetet. De tipsar och vägleder mot ett mer hållbart beteende.

Miljöriktlinjerna och organisationens användande av naturresurser följs upp i den årliga budgetuppföljningen samt i uppföljningen av miljöprogrammet. Uppföljningen visar en översikt över alla nämnders och bolags bidrag till:

- Spara energi
- Miljöanpassa transporter
- Upphandla och köp in med hänsyn
- Källsortera, återanvänd och förebygg avfall

Politiska strategier 2023-2026:

- Underlätta för medborgaren och lokala beslutsfattare att förstå hur vi bidrar och status på vårt bidrag lokalt till det regionala, nationella och globala miljö- och klimatarbetet.
- Använda våra arenor, som biblioteken, som kunskapsnav kring hur vi alla kan bidra till miljö och klimatarbetet.

PLATS FÖR ATT GÖRA SKILLNAD

**VAGGERYDS
KOMMUN**